

mezi poddlužnicí a povinnou stranou trvá. Není ani třeba se zabývatí otázkou, zdali návrh jest podle zákona přípustný a není vyloučen následkem zrušení čl. XXVIII. uv. zák. k ex. ř. nastalého § 42 — III. dílčí novely k obč. zák.

Revisnímu rekursu Nejvyšší soud nevyhověl z těchto důvodů: Nároky, jichž zabavení navrhl vymáhající věřitel, neexistují podle jeho vlastního přednesu, bylo proto právem vyhověno rekursům povinné strany a poddlužnice a exekuční návrh zamítnut.

Z kauční hypotéky jako takové nevzniká tomu, kdo ji pořídil, nárok na poskytování úvěru vůbec, pokud se týče do výše úvěrní hypotéky, pakli to nebylo zvláště ujednáno, což v exekučním návrhu nebylo tvrzeno. Uvádí-li vymáhající věřitel v návrhu tom, že na základě kauční hypotéky strana tedy má nárok proti poddlužnici na poskytování úvěru, jest to jen mylný jeho názor, ale nikoli tvrzení, že to bylo ujednáno. Pokud však povinná strana neměla vůči poddlužnici nároku na poskytování úvěru, nemohl tento nárok býti soudem zabaven. Stejně má se věc co do domnělého nároku povinné strany proti poddlužnici na výmaz úvěrní hypotéky pro ni zřízené po skončení úvěrního obchodu. Právem poukázal rekursní soud k tomu, že tento případ podle vlastního přednesu vym. věřitele dosud nenastal, nelze však ani přehlédnouti, že toto právo příslušelo podle čl. XXVIII. uvoz. z. k ex. ř. jen věřiteli, pro jehož vykonatelnou pohledávku bylo vloženo na nemovitosti zástavní právo, pokud se týče, pro jehož pohledávku se vedla exekuce na nemovitost, o což tu nejde a že i toto ustanovení podle § 42 cis. nař. z 19. března 1916 ř. z. č. 69 pozbylo platnosti, a to vzhledem k ustanovení § 33 tohoto cis. nař.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z dne 20. října 1926 RI 901/26-1. J. K.

Redaktor, který zprávu urážlivého obsahu jinde již otištěnou otiskuje, jest stejně trestuhodný právě tak jako ten, který ji první uveřejnil.

(Přečin spáchaný tiskem podle § 491, 493 tr. z. a § 1 zák. novely tiskové č. 124/25.)

Soukromý žalobce J. J. podal na V. Š. odpovědného redaktora časopisu »Nové Směry« obžalobu pro přečin urážky na cti podle §§ 491, 493 tr. z. spáchaný tím, že obžalovaný V. Š. dne 11. září 1925 otiskl v čísle 37 časopisu »Nové Směry« pod titulem »K rostoucímu rozkladu komunismu na Královéhradecku« článek urážlivého obsahu; zejména o žalobci mluví jako

o smlilém charakteru, že žalobce viní se tím z opovržlivých vlastností a z opovržlivého smýšlení.

Obžalovaný hájil se tím, že článek nepsal, přiznal však, že převzal jej z časopisu »Hlas pravdy«, uveřejnil, aby širší veřejnost byla informována o poměrech komunistů na královéhradecku, že nebyl si vědom, že vytištěním článku někoho uráží.

Krajský s. v H. K. obžalovaného sprostil hlavně z toho důvodu, ač článek po stránce objektivní urážku obsahuje, že obžalovaný sledoval úmysl jiný než urážlivý, poněvadž v nadpisu a úvodu referoval o rostoucím rozkladu komunistické strany na Kr. Hr. a citoval článek, který byl uveřejněn v Hlasu Pravdy a upozorňoval na to, jak časopis tento píše o příslušníku strany komunistické; dále že obžalovaný nebyl si vědom urážlivé povahy sděleného výroku.

Ke zmateční stížnosti nejv. s. v Brně po veřejném líčení zrušil rozsudek v odpor vzatý v celém obsahu, vrátil věc prvému soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl z těchto důvodů:

Nalézací soud naznačuje v rozsudku zcela stručně, že by pozastavené výroky mohly po stránce objektivní zahrnovati v sobě skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti cti ve smyslu § 491 tr. z. sprostuje obžalovaného výlučně z úvah subjektivních, jak shora bylo naznačeno.

V obojím směru spočívá sprostující výrok na zjevně mylném výkladu zákona a nutno proto stížnosti s. žalobce opřené o důvod zmatečnosti č. 9a) § 281 tr. ř. přiznati oprávnění.

Podle § 493 odstavec 2. tr. z. upadá v trest netoliko první původce, nýbrž i každý jiný, kdo urážku na cti v předchozích paragrafech blíže vytčenou dále rozšířiti hledí; po stránce subjektivní vyhledává se pak u rozšiřovatele, aby si byl vědom urážlivé povahy projevu naplňujícího objektivní skutkovou povahu některého z činů § 487 a sl. tr. z. uvedených, jakož i vědomí protiprávnosti jeho jednání (vědomí, že se dotčený projev rozšiřováním stane přístupným poznatku většího okruhu osob, o kteréžto posléze uvedené náležitosti při rozšiřování veřejným tiskem zpravidla nebude pochyby).

Pokud se pak týče vědomí urážkové povahy rozšířeného projevu, nelze zaměnit vědomí, vyhledávané k trestným činům proti bezpečnosti cti s poňutkou k takovýmto činům, a tu již pochybil soud své stolice pokud, vylučuje toto vědomí z toho důvodu, že účelem reprodukce článku bylo informovati veřejnost o rozkladu komunistické strany na Kr. Hr. Důvod tento týká se pouze poňutky, proč článek rozšiřovatelem byl uveřejněn, nemá však nic společného s otázkou jeho vědomí, zda

obsah rozšiřovaného článku jest něco urážlivého čili nic. Touto pro subjektivní zavinění jedině rozhodující náležitostí se soud ve svých vývodech vůbec nezabýval, pokud podrobuje svému rozboru jedině otázku, proč, z jaké příčiny a pohutky článek byl rozšířen. Kdyby toto stanovisko soudu pokládáno bylo za postačitelné pro vyloučení zavinění subjektivního, pak by byl vlastně aspoň pro obor novinářský zmařen účel předpisu druhého odstavce § 495 tr. z., jímž zákonodárce hledí zabrániti i vědomému rozšiřování urážky osobou jinou — původcem pronesenou. Vždyť nelze přehlédnouti, že v podstatě jest samozřejmým účelem každá reprodukce článku převzatého z jistého listu, informovati čtenáře jiných listů, tedy širší okruh veřejnosti o obsahu původního článku. Jest tedy na bíledni, že poukaz k pohutce v konkrétním případě nestačí k vyloučení subjektivního vědomí rozšiřovatele o urážlivé povaze článku, s tím vůbec nesusvisící a že soud svými právně mylnými úvahami subjektivní stránku vůbec neřešil, následkem čehož sprostující výrok jest stížen vadou zmatečnosti podle § 281 č. 9 a) tr. ř.

Avšak i druhý důvod sprostující neobstojí před zákonem. Byl-li obžalovaný toho náhledu, že lze beze všeho reprodukovati zprávu jinde uveřejněnou, poněvadž to je takřka denním zjevem a že jest za pravdivost zprávy zodpovědn ten, kdo ji prvý uveřejnil, vida se ve zjevném omylu právním, neuvědomuje si význam ustanovení druhého odstavce § 493 tr. z., podle něhož zákonodárce kromě původce činí odpovědným i rozšiřovatele urážky a ohrožuje jeho jednání stejnými trestnými následky jako jednání původcovo; neznal-li obžalovaný toto zákonné ustanovení nebo nepožímal-li je správně, nemůže se podle § 3 a 233 tr. z. toto neznalostí zákona trestního omluviti. Ovšem jest zajisté denním zjevem a zajisté lze zprávy v jiných listech uveřejněné rozšiřovati dále, avšak pouze, pokud jde o zprávy vážné, spolehlivé a s hlediska zákona trestného nezávadné.

Rozhodnutí nejv. soudu v Brně z 22. října 1926
 čj. Zm I 331/26-5. Rada z. s. Amela.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Soukromoprávné zákony uhorské, platné na Slovensku a v Podkarpatskéj Rusi. Upravili: Adolf Turner, radca najvyššieho súdu a Dr. Alexander Asztély, tabulárny súdca na odp. Vydáno ve »Sbierke zákonov uhorských, platných na